

Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Analityki Medycznej UMW

Sylabus			
Część A - Opis przedmiotu kształcenia			
Nazwa modułu/przedmiotu	CHEMIA LEKÓW	Grupa szczegółowych efektów kształcenia	
		Kod grupy C	Nazwa grupy ANALIZA, SYNTEZA I TECHNOLOGIA LEKÓW
Wydział	Farmaceutyczny z Oddziałem Analityki Medycznej		
Kierunek studiów	Farmacja		
Specjalności	-----		
Poziom studiów	jednolite magisterskie X I stopnia ☐ II stopnia ☐ III stopnia ☐ podyplomowe ☐		
Forma studiów	stacjonarne X niestacjonarne X		
Rok studiów	III	Semestr studiów:	V, VI
Typ przedmiotu	obowiązkowy X fakultatywny ☐		
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy X podstawowy ☐		
Język wykładowy	polski X angielski ☐ inny ☐		
* zaznaczyć odpowiednio, zamieniając ☐ na X			
Forma kształcenia		Godziny	
Wykład (WY)		45 (V), 45 (VI); 90	
Seminarium (SE)			
Ćwiczenia audytoryjne (CA)			
Ćwiczenia kierunkowe - niekliniczne (CN)			
Ćwiczenia kliniczne (CK)			
Ćwiczenia laboratoryjne (CL)		75 (V), 90 (VI); 165	
Ćwiczenia specjalistyczne - magisterskie (CM)			
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (CS)			
Lektoraty (LE)			
Zajęcia praktyczne przy pacjencie (PP)			
Zajęcia wychowania fizycznego-obowiązkowe (WF)			
Praktyki zawodowe (PZ)			
Samokształcenie			
inne			
Razem		570	
Cele kształcenia:			

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów kształcenia oraz formy realizacji zajęć:				
Numer efektu kształcenia przedmiotowego	Numer efektu kształcenia kierunkowego	Student, który zaliczy moduł/przedmiot wie/umie/potrafi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia (formujące i podsumowujące)	Forma zajęć dydaktycznych ** wpisz symbol
W 01	C.W1.	- zna struktury chemiczne leków, biochemiczne mechanizmy ich działania oraz zastosowanie	- sprawdziany wiedzy na ćwiczeniach (kolokwia pisemne lub ustne) - indywidualne raporty studenta z wykonanych ćwiczeń laboratoryjnych - egzamin końcowy w formie pisemnej, problemowo-testowej	WY, CL
W 02	C.W38.	- zna struktury chemiczne związków występujących w roślinach leczniczych, ich działanie i zastosowanie		
W 03	C.W2.	- zna właściwości fizykochemiczne substancji leczniczych wpływające na aktywność biologiczną leków		
W04	C.W3.	-dokonuje podziału substancji leczniczych według klasyfikacji anatomiczno-terapeutyczno-chemicznej (ATC) lub w układzie farmakologicznym, z uwzględnieniem mianownictwa międzynarodowego oraz nazw synonimowych		
W05	C.W6.	-zna metody klasyczne i instrumentalne stosowane w ocenie jakości substancji do celów farmaceutycznych oraz w analizie ilościowej produktów leczniczych		
W06	C.W7.	- rozumie znaczenie leku		

		syntetycznego w systemie opieki zdrowotnej w Polsce i na świecie		
U 01	C.U1.	- wyjaśnia zależność między budową chemiczną a działaniem leków		WY, CL
U 02	C.U2.	- przeprowadza kontrolę jakości substancji do celów farmaceutycznych oraz leków zgodnie z wymaganiami farmakopealnymi; proponuje odpowiednią metodę analityczną do określonego celu i przeprowadza walidację metody analitycznej	- ocena przygotowania studenta do samodzielnego wykonywania zadania analitycznego (kolokwia pisemne lub ustne)	
U03	C.U17.	- przeprowadza analizę substancji leczniczej metodami farmakopealnymi oraz dokonuje jej izolacji z produktu leczniczego	- ocena praktycznych umiejętności i samodzielności studenta w trakcie wykonywania zadań analitycznych na podstawie obserwacji	
U 04	C.U18.	- interpretuje wyniki uzyskane w zakresie oceny jakości substancji do celów farmaceutycznych oraz potwierdza zgodność uzyskanych wyników	- ocena precyzji wyniku zaliczanego zadania	
U 05	C.U38.	- wyszukuje w piśmiennictwie informacje naukowe, dokonuje ich wyboru i oceny oraz wykorzystuje je w celach praktycznych	- egzamin końcowy w formie pisemnej, problemowo-testowej	
K 01		- jest świadom odpowiedzialnego korzystania z profesjonalnej wiedzy o substancjach leczniczych	- obserwacja pracy studenta w trakcie wykonywania zadań analitycznych	CL

K 02		- ma nawyk planowania, umiejętnego zarządzania czasem oraz terminowej realizacji powierzonych zadań	- raporty z wykonanych ćwiczeń laboratoryjnych	
K 03		- wyciąga i formułuje wnioski z własnych pomiarów i obserwacji	- ocena umiejętności zarządzania czasem oraz terminowości wykonywania zadań	
K 04		- posiada umiejętność pracy w zespole		
K 05		- jest świadom odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i osób współpracujących		
K 06		- dba o wizerunek własnego zawodu		

** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytoryjne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM – ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ- praktyki zawodowe; SK - samokształcenie

Proszę oznaczyć krzyżykami w skali 1-3 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw np.:

Wiedza + + +

Umiejętności + +

Postawy +

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie, sprawdzenie, itp.)	Obciążenie studenta (h)
1. Godziny kontaktowe	255
2. Czas pracy własnej studenta	315
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	570
Punkty ECTS za moduł/przedmiotu	19
Uwagi	7 (V), 12 (VI)

Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty kształcenia)

Wykłady semestr V

1. Wprowadzenie (rys historyczny, mechanizmy działania, zasady nazewnictwa i podział leków)
2. Leki działające na obwodowy układ nerwowy
3. Leki wpływające na ośrodkowy układ nerwowy

4.Leki zwiotczające mięśnie szkieletowe   5.Leki przeciwhistaminowe   6.Leki znieczulające miejscowo   7.Narkotyczne leki przeciwbólowe   8.Leki stosowane w chorobach przewodu pokarmowego   Wykłady semestr VI   9.Leki przeciwkaszlowe i wykrztuśne   10.Leki przeciwcukrzycowe   11.Leki działające na układ krążenia i wpływające na krzepliwość krwi   12.Nienarkotyczne leki przeciwbólowe, przeciwgorączkowe i przeciwzapalne   13.Leki moczopędne   14.Leki działające na drobnoustroje chorobotwórcze   15.Leki stosowane w chemioterapii chorób nowotworowych   16.Hormony   17.Witaminy
Seminaria
Ćwiczenia*, semestr V   1. Analiza ilościowa 7 substancji leczniczych z grupy leków obwodowego i ośrodkowego układu nerwowego, przeciwhistaminowych oraz zwiotczających mięśnie gładkie o działaniu bezpośrednim (listę obowiązujących leków zawiera program ćwiczeń) metodami klasycznymi i instrumentalnymi (UV, VIS).   2. Badanie czystości substancji leczniczych metodami farmakopealnymi.   semestr VI   1. Analiza ilościowa 6 substancji leczniczych z grupy leków przeciwinfekcyjnych, moczopędnych, przeciwnowotworowych, środków suplementacji mineralno-witaminowej (listę obowiązujących leków zawiera program ćwiczeń) metodami klasycznymi i instrumentalnymi (UV, VIS, automatyczny titrator)   2. Badania tożsamości dwóch substancji leczniczych.   3. Identyfikacja leku na podstawie widma IR.   4. Analiza jakościowa i ilościowa leku złożonego.   *Tryb uzupełniania zaległości wynikających z usprawiedliwionych nieobecności na ćwiczeniach jest zamieszczony w regulaminie i harmonogramie pracowni, wywieszonym na tablicy ogłoszeń Katedry.
Ćwiczenia   1.   2.   3.
Inne   1.   2.   3.

itd....
Literatura podstawowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje)   1. A.Zejc i M.Gorczyca „Chemia Leków”, Warszawa, 2002, 2008   2. M.Zajac i E.Pawelczyk „Chemia Leków”, Poznań, 2006   3. Konspekty opracowane w Katedrze i Zakładzie Chemii Leków dla wybranych grup leków (leki przewodu pokarmowego, leki przeciwkaszlowe i wykrztuśne, leki przeciwgrzybiczne, hormony)   Literatura uzupełniająca i inne pomoce: (nie więcej niż 3 pozycje)   1. D.Steinhilber, M. Schubert-Zsilavec, H.J. Roth „Chemia medyczna”, MedPharm, Wrocław 2012 (Redakcja naukowa wydania polskiego: Anna Jelińska, Jerzy Pałka, Marianna Zajac)   2. M.Gajewski i współautorzy „Ilościowa Analiza Środków Leczniczych”, Warszawa, 2002   Farmakopea Polska, wyd. VI i VIII, Warszawa, 2002, 2008
Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: (np. laboratorium, rzutnik multimedialny, inne...)   -Sala wykładowa, sala seminaryjna, rzutnik multimedialny   -Biblioteka Wydziałowa   -Laboratorium chemiczne z wyciągami wyposażone w: aparaty do oznaczania temp. topnienia, biurety elektroniczne, płaszcze grzejne, palniki gazowe, łaźnie wodne, suszarki, demineralizator, zamrażarko-lodówki, sprzęt i szkło laboratoryjne, pojemniki na odpady chemiczne, zestaw analizowanych leków oraz odczynników analitycznych, Farmakopea Polska, skrypty do ćwiczeń z chemii leków   -Pokój wagowy (wagi analityczne)   -Laboratorium analizy instrumentalnej (potencjometr, kolorymetr, spektrofotometr UV/VIS, IR, automatyczny titrator)   -Magazyn odczynników chemicznych   -Magazyn szkła i sprzętu laboratoryjnego
Warunki wstępne: (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do modułu/przedmiotu)   Zaliczony kurs chemii organicznej i analitycznej dla farmaceutów.
Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: (określić formę i warunki zaliczenia zajęć wchodzących w zakres modułu/przedmiotu, zasady dopuszczenia do egzaminu końcowego teoretycznego i/lub praktycznego, jego formę oraz wymagania jakie student powinien spełnić by go zdać, a także kryteria na poszczególne oceny)   Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest zaliczenie ćwiczeń w semestrach V i VI oraz zdanie egzaminu.   SEMESTR V   Warunkiem zaliczenia semestru V jest: zdanie 8 sprawdzianów ćwiczeniowych i poprawne wykonanie analiz ośmiu leków.   SEMESTR VI   Warunkiem zaliczenia semestru VI jest: zdanie 7 sprawdzianów ćwiczeniowych i poprawne wykonanie analiz dziesięciu leków.   Tematy zadań praktycznych oraz szczegółowe warunki ich zaliczenia są przedstawione na tablicy

ogłoszeń Katedry.

EGZAMIN końcowy ma formę pisemną i składa się z czterech zestawów pytań problemowo-testowych (łącznie: 12 pytań otwartych + pytań 36 zadań testowych). Warunkiem zaliczenia egzaminu jest uzyskanie z **każdego** z czterech zestawów pytań co najmniej **60% punktów** z możliwych do zdobycia. Przy ocenie pytań problemowych uwzględnia się przedstawioną poniżej punktację za poszczególne elementy pytania: przedstawienie właściwego wzoru chemicznego leku (2 pkt), podanie jego nazwy chemicznej (1 pkt), nazwy międzynarodowej (0.5 pkt), synonimu (0.5 pkt), przedstawienie mechanizmu działania farmakologicznego leku oraz kierunków biotransformacji, o ile ma ona wpływ na bioaktywność (2.5 pkt), przedstawienie efektów farmakologicznych i zastosowania leku (0.5 pkt).

Poprawnie rozwiązane pytanie testowe (test jednego i wielokrotnego wyboru lub dopasowania odpowiedzi) daje 1 pkt.

Uwzględniając przedstawione powyżej kryteria oceny, na egzaminie student może uzyskać maksymalnie 120 pkt.

Warunki uprawniające do zwolnienia z części egzaminu.

W wyznaczonych przez Katedrę terminach studenci mogą przystąpić do trzech sprawdzianów częściowych (1 w semestrze V i 2 w semestrze VI) z wyłożonego już materiału oraz materiału wskazanego do samodzielnego opracowania. Studenci, którzy sprawdzian częściowy zaliczą na ocenę co najmniej dobrą wg przedstawionych powyżej kryteriów, na egzaminie będą zwolnieni z materiału objętego zakresem sprawdzianu. Zwolnienie obowiązuje wyłącznie na pierwszym terminie egzaminu. Szczegółowe informacje dotyczące zakresu materiału obowiązującego na sprawdzianach częściowych oraz warunków zwolnienia z części egzaminu zamieszczono na tablicy ogłoszeń Katedry.

Ocena:	Kryteria oceny: (tylko dla przedmiotów/modułów kończących się egzaminem,)
Bardzo dobra (5,0)	111-120 pkt
Ponad dobra (4,5)	101-110 pkt
Dobra (4,0)	91-100 pkt
Dość dobra (3,5)	81-90 pkt
Dostateczna (3,0)	71-80 pkt

Nazwa i adres jednostki prowadzącej moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Katedra i Zakład Chemii Leków, tel 71 784 03 90, 71 784 03 91

e-mail: wf-7@umed.wroc.pl, wieslaw.malinka@umed.wroc.pl

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia: Imię i Nazwisko, stopień/tytuł naukowy lub zawodowy, dziedzina naukowa, wykonywany zawód, forma prowadzenia zajęć .

prof. dr hab. Wiesław Malinka

dr Jadwiga Maniewska

dr Aleksandra Redzicka

dr Dominika Szkatuła

dr Łukasz Szyrwiel

dr Piotr Świątek

mgr Jakub Stanasiuk

mgr Berenika Szcześniak-Sięga

mgr Łukasz Szczukowski

mgr Małgorzata Śliwińska

Data opracowania sylabusu

Sylabus opracował(a)

.....

.....

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

.....